

CULTUURRAAD

VOOR DE

NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1977-1978

20 DECEMBER 1977

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer A. DIEGENANT c.s. —

betreffende het beoefenen van topsport door jongeren

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het valt niet te ontkennen dat de passieve **sportbelang-**stelling, via de diverse media en de aanwezigheid ter plaatse als toeschouwer, een belangrijke plaats inneemt in de vrijetijdsbesteding van de bevolking. Sport in zijn brede betekenis maar in het bijzonder de topsport, wordt door brede lagen van de bevolking daarenboven hoog **gewaar-**deerd.

Wie de sport als maatschappelijk verschijnsel analyseert, stelt vast dat wedijver en prestatiedrang, naast andere, tot de kenmerken ervan behoren. Deze kenmerken zijn echter ook terug te vinden in de ganse samenleving ; ze behoren tot de eigenschappen van de persoon. Zowel naar het individu toe als naar de samenleving in haar geheel, kan gerust gesteld worden dat zowel het totaal ontbreken van wedijver en prestatiedrang als het overaccentueren ervan, beide excessen zijn die zowel voor het individueel als voor het algemeen maatschappelijk belang nadelig zijn. Het is echter niet altijd gemakkelijk de juiste dosering in deze te vinden. Gok de sport ontsnapt niet aan deze vraagstelling.

In het bijzonder wat de topsport betreft, doet zich een angstaanjagend verschijnsel voor.

Steeds meer jongeren worden van op steeds jongere leeftijd opgeleid tot het leveren van vaak hooggekwoteerde prestaties op het nationaal en internationaal sportforum. Als kinderen nog komen zij terecht op de hoogste trede van de sportprestatieladder.

Sportbeoefening is goed, op voorwaarde dat zij bijdraagt tot de algemene vorming van de jongere zowel educatief, naar zijn latere vrijetijdsbesteding en sportbeoefening toe, als medisch (biologisch) naar de fysische ontwikkeling en gezondheid.

Juist de uitwassen in de topsport hebben medici en opvoeders ertoe aangezet, vooral ten aanzien van de jongeren, de topsport in vraag te stellen. Zij wijzen op de zware en tijdrovende voorbereiding, de intensiteit en de zeer specifieke aard van de inspanning.

Zeker in bepaalde takken van individuele sport, zoals bijvoorbeeld zwemmen en turnen, worden steeds jeugdiger meisjes en jongens aan zeer intense fysieke training onderworpen. De psychische spanningen die eigen zijn aan de weg naar de top, komen hier duidelijk naar voor en worden nog versterkt door de soms vele en langdurige afwezigheden uit het gezin en de sociale leefwereld.

Niettegenstaande goede individuele medisch-technische, sociale en psychologische begeleiding, rijzen hier ernstige vragen omtrent het harmonisch opgroeien van de jongere. Sterke specialisatie van de prille jeugd af, komt voor velen over als een fysieke en sociale handicap.

Het is begrijpelijk dat de evolutie in de sportwereld, de georganiseerde sport er toe aangezet heeft steeds meer zorg te besteden aan de recrutering van jongeren.

Internationaal willen de landen zo sterk mogelijk aantreden en beginnen dus steeds vroeger met de voorbereiding naar de top. Ook de concurrentie onderling tussen de diverse sporttakken brengt mee dat de prospectie naar jonge atleten op steeds jeugdiger leeftijd aanvat.

Dit verschijnsel doet zich niet alleen voor in de zwem- en **turnsport** maar, naast vele andere, ook in onze **voetbal**- en wielrennerssport, de nationale sporten bij uitstek. De onderlinge concurrentie maar vooral de prestatiedrang op topniveau hebben de excessen in de hand gewerkt.

Terecht wordt de vraag gesteld of deze kinderen nog tijd krijgen om echt kind te zijn met andere **leeftijdsgenoten**. Van diverse zijden wordt aangedrongen op bescherming voor deze jonge sportmensen.

Zonder de toestand te willen dramatiseren, zijn we van mening dat de overheid hier regelend dient op te treden om de jongeren te beschermen tegen de overdreven prestatiedrang en de wil tot winnen, die zowel bij de ouders als bij de besturen soms te sterk kan zijn.

Het ware wenselijk dat de sportorganisaties zelf, op basis van inzicht en hun begaan zijn met de jonge sportmensen, voor deze sportbegaafde jongeren beschermende maatregelen zouden treffen.

Wanneer dit niet het geval is en de excessen van de topsport t.a.v. de jongeren niet door de vrije organisaties worden bestreden, is het de taak van de overheid haar medeburgers te beschermen. De overheid heeft tot plicht er voor te waken dat de jongeren niet het voorwerp worden van ongebreidelde ambitie zodat, tegen hun welzijn in, het humane doel van de sportprestaties wordt doorkruist.

Het is duidelijk dat wanneer dé poorten tot de „officiële” competitie pas **zouden** opengaan op een rijpere' leeftijd dan nu soms het geval is — zelfs voor de wedstrijden onder leeftijdgenoten — voor deze jongeren de kans op een rustiger sportjeugd groter wordt. Het risico slachtoffer te worden van hun sporttalent zou kleiner worden. Eens 14 jaar, zo mag aangenomen worden, is de eigen persoonlijkheid van de jongere steviger gevormd, kan hij vrijer kiezen.

Wordt het topprestatieforum „slechts” op die leeftijd toegankelijk, dan mag ook aangenomen worden **dat** intense

training en veelvuldig afwezig zijn uit het familiaal midden, langer dan nu het geval is, zullen worden uitgesteld.

Dit voorstel van decreet strekt er dan ook toe de deelneming aan topsportmanifestaties, demonstraties, wedstrijden, tornooien, slechts toegankelijk te maken voor sportbeoefenaars van 14 jaar af.

Het komt ons voor dat, tot die leeftijd, door andere sportontmoetingen, in een meer ontspannen sfeer, voldoende mogelijkheden geboden worden om het aantrekkelijke van competitie en prestatie in het sportgebeuren voor jongeren in te bouwen.

Alhoewel door dit voorstel van decreet duidelijk een bescherming van de jongeren wordt beoogd, lijkt het ons niet wenselijk deze **problematiek** in de sfeer van de **jeugd**-bescherming of van het strafrechtelijke onder te brengen. Via overleg en subsidiebeleid kan de overheid hier oriënterend optreden.

Gezien in het licht van een humane sportbeoefening, zijn wij de mening toegedaan dat het nastreven van sportroem met een minimum aan risico's voor de algemene vorming en de toekomst van onze sportbeoefenaars moet gepaard gaan.

Wij zijn er voorstander van dat onze jongeren, op rijpere leeftijd, degelijke kansen tot topsportbeoefening geboden worden, waarin ze zich volwaardig kunnen affirmeren. **Vóór** die leeftijd lijken beschermende maatregelen aangewezen.

A. DIEGENANT

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Het is verboden topsportwedstrijden, -ontmoetingen of -demonstraties te organiseren waaraan jongeren deelnemen beneden de 14 jaar.

Art. 2

Het is de sportverenigingen verboden, deel te **nemen** aan topsportwedstrijden, -ontmoetingen of -demonstraties met sportbeoefenaars jonger dan 14 jaar.

Art. 3

Worden aangezien als manifestaties voor topsport : olympische spelen, wereld- en Europese kampioenschappen of toernooien, interlandwedstrijden tussen de representatieve landenploegen of -kampioenen.

Art. 4

De Koning kan, na advies van de Hoge Raad voor de Lichamelijke Opvoeding, de Sport en ~~het~~ Openluchtlevens, voor sommige sporttakken, de leeftijdsgrens bepaald bij artikelen 1 en 2 verhogen.

Art. 5

De Koning kan, na advies van de Hoge Raad voor de Lichamelijke Opvoeding, de Sport en het Openluchtlevens, de lijst uitbreiden van de manifestaties die als topsport aangezien worden.

Art. 6

Bij overtreding van artikel 2 worden de door het rijk aan de sportverenigingen betaalde werkings- en **propaganda**-datoelagen voor het lopende jaar ingetrokken.

Art. 7

Dit decreet treedt in werking op de eerste januari na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

A. DIEGENANT
Tijl DECLERCQ
A. KEMPINAIRE
A. VAN LENT
J. CAUDRON
